

Ekō

België - Belgique
P.B.
2600 - Berchem
Uitbreidingsstraat
BC 4909

回 向

jaargang 32 nr 4 - winter 2009-2010
(of *Ekō* nr 123)

32

driemaandelijks tijdschrift
afgiftekantoor 2600 Berchem Uitbreidingsstraat
erkenningnummer P303143

Inhoud

Een woord vooraf...	1
Speciale dienst bij de 49ste Gedenkdag	3
Ingō - 院号 - Eretitel	7
Hyōbyaku - 表白 - Mededeling	8
Lofreden voor overledene	9
Foto's van onze overleden vrienden	19
Hakkotsu no ofumi - 白骨の御文 - Witte Asse	20
Mijn stervensuur	21
Kisamboge - Over het Toevlucht Nemen tot de Drie Juwelen	22
Nieuws uit de Sangha	25
Rooster der bijeenkomsten	

Dit is een uitgave van het Centrum voor Shin-Boeddhisme. De redactie noch het Centrum voor Shin-Boeddhisme zijn gebonden door de bijdragen van derden, die overigens niet noodzakelijk de zienswijze van de redactie weergeven. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage.

Ekō wordt gratis verspreid. Op eenvoudig verzoek nemen we u graag op als abonnee op de papieren en/of elektronische versie of schrappen wij U van de lijst.

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw en de Shin-Tempel Jikōji erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha (Kyōto) in de persoon van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun.

*Onze bankrekening is 523-0802265-53,
bij Triodos Bank nv, Hoogstraat 139/3, B-1000 Brussel,
op naam van het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw,
Pretoriastraat 68, B-2600 Berchem-Antwerpen (België).
Voor overschrijvingen uit het buitenland kunt u gebruik maken van
IBAN nummer BE53 5230 8022 6553 en
BIC-code TRIOBEBB (sinds 05/12/2009 **nieuwe BIC-code!**).*

Een woord vooraf...

Na Alena Wenes is nu ook onze stichter en goede vriend **Shitoku Adrian Peel** teruggekeerd naar het **Reine Land**, met name op zondag 20 september 2009.

Sta ons toe een alinea uit de vorige Ekō over te nemen: *Deze gebeurtenis doet ons weer inzien hoezeer de Eerste Edele Waarheid ons dagelijkse leven raakt. Maar tegelijkertijd beseffen we dat de Voortijdelijke Geloofte ieder van ons nu reeds verzekert dat ook wij het uiteindelijke geluk zullen ervaren!*

Deze Ekō is dan ook opgevat als een eerbetoon aan Shitoku. Daarin vind je onder andere een aantal dankwoordjes van vrienden. Lees ze aandachtig, en je leert Shitoku (nog beter) kennen...

Toch eigenaardig dat we net zaterdag 19 september de herfstviering **O-Higan** – *het overgaan naar de andere oever* – organiseerden... Eveneens eigenaardig dat we net in het laatste nummer van onze aparte bijlagen *Schatten op Zolder* deel 5, de vele initiatieven van Shitoku in verband met de leer van de Boeddha konden schetsen!

Onze hoofdtempel, Ryūkoku-zan Hongwanji (van de Nishi Hongwanji school in Kyōto, Japan) stelde voor om Shitoku een eretitel (in het Japans *ingo* genoemd) toe te kennen. Ze suggereerden **ōchō-in** (横超), zoals het in Shōshinge voorkomt in strofe 9 en 16. Je zou het kunnen vertalen met “dwarse sprong” - hetgeen wel degelijk een belangrijk karaktertrek van Shitoku aangeeft.

Op dinsdag 22/09/2009 hebben we dan een **eerste herdenkingsmoment** in onze tempel gehouden: een Shōshinge begeleid door Jim Pym, Bruno en Fons, een dharmatalk van Jim en van Bruno, en een speciale Nembutsu voor overlijden. De **begrafenisdienst** in de Aula Aster van het crematorium van Antwerpen op maandag 28/09/2009 werd begeleid door Bruno. Hoogtepunten van deze dienst waren: het toekennen van de ingo, een lofrede & dharmatalk, en het voorlezen van Witte Asse (een brief van Rennyō Shonin) .

De speciale dienst bij de **49ste Gedenkdag** op 08/11/2009 was dan weer een heel bijzonder moment voor onze sangha. Alweer namen een aantal Jodo Shinshu volgelingen uit het buitenland deel: uit

Duitsland Thomas Moser en Frank Kobs, uit Zwitserland Jérôme Ducor en Gaston Bezençon, uit Groot-Brittannië Louella Matsunaga (die Jim Pym vertegenwoordigde) en Kenneth Mullen.

Wij danken de 34 deelnemers voor hun deelname. We mochten Shitoku's zoon Eli en Shitoku's dochter Heidi met Marleen verwelkomen, plus nog heel wat vrienden van Shitoku: sommigen kwamen voor het eerst naar onze tempel! Zoals bijvoorbeeld Alma Dupont, de mevrouw die een hele tijd haar verdieping afstond aan ons tempelgebeuren, voordat we onze huidige stek in de Pretoriastraat hadden gevonden. In naam van de familie en de sangha bedanken we jullie voor je talrijke opkomst en blijken van medeleven bij deze speciale gelegenheden.

Dit keer slaan we een boek dicht: onze stichter kan ons nu nog alleen terzijde staan vanuit zijn plek in het Reine Land en via zijn vele geschriften: een blijvende bron van inspiratie!

En nu is het aan ons om zijn levenswerk verder te zetten:

handen uit de mouwen, beste sangha-vrienden!

Het verheugt ons te merken dat onze groep hechter en steviger wordt. Bedankt, vrienden! We hebben nog heel wat werk voor de boeg. Maar samen wandelen we – stap voor stap – ons pad.

Fons Martens

Deze vroege koude ochtend.
Een lange trainingsloop door de rijm op het gras
de herfstzon door de bomen.
En dan rijst de nembutsu op.
Het pad van vrijheid zonder enige hindernis.
Meer moet het niet zijn.

Namo Amida Butsu

Luc Van de Wal

Speciale dienst bij de 49ste Gedenkdag

Vermits we op 8 november voor het eerst een zo belangrijk moment in onze sangha meemaakten, hebben we ook een heel speciale dienst georganiseerd. Jérôme Ducor, Thomas Moser en Fons Martens begeleidden de dienst die bestond uit volgende onderdelen:

1 **Meditatie** – ongeveer 10 minuten stilte

2 **Sankie** - 三帰依

Toevlucht tot de Drie Juwelen
Buddham saranam gacchami
Dharmam saranam gacchami
Sangham saranam gacchami

3 **Sambujō** - 三奉講

Drievoudige Huldiging van alle Boeddha's
[Shinshū Gongyō Shū, p. 68-69]

4 **Ingō** - 院号 - Eretitel

We hebben de eer u mee te delen dat onze
hoofdtempel, Ryūkoku-zan Hongwanji
(van de Nishi Hongwanji school in Kyōto)
hem de eretitel heeft toegekend van
Ōchō-in, of *Dwarse sprong*.

5 **Kisambōge, Tan-Nembutsu & Ekō**

Drievoudige Toevlucht, door Shan-tao (613-681),
gebaseerd op de Engelse versie van Hisao Inagaki

[Shinshū Gongyō Shū, p. 103-108]

6 **Hyōbyaku** - 表白

Mededeling bij de 49ste Gedenkdag
ter nagedachtenis
van Rev. Ōchō-in (Shitoku) Adriaan Peel

7 Gobunshō - Hakkotsu no ofumi - 白骨の御文

Gobunshō - Witte Asse

Brief V-16 van Rennyō Shōnin,
8ste Abt van Hongwanji

8 Lofrede voor overledene

Berichten van vrienden

9 Nembutsu for funeral - 念佛

10 Ryōgemon - 領解文

Geloofsbelijdenis van de Jōdo-Shinshū
naar Rennyō Shōnin

11 Ondokusan - 恩徳讃

Hymne Van Dankbaarheid, gatha

Drukken wij onze dankbaarheid uit voor
Tathagata's Grote Mededogen,
zelfs al wordt ons lichaam tot asse verpulverd;
en drukken we ook onze dankbaarheid uit voor de
verdiensten van onze meesters,
ook al worden onze beenderen tot stof vermolmd.

12 Vredeslied

Europees volkslied

Gedeelte uit de negende symfonie die in 1823
werd gecomponeerd door Ludwig van Beethoven

13 Offeren wierook - お焼香

Namo Amida Butsu

Op de volgende bladzijden vind je een aantal onderdelen van deze dienst.

Wij Gedenken
Onze Stichter en
Goede Vriend

(28/05/1927-20/09/2009)

Ōchō-in Shaku
(Shitoku)
Adriaan Peel

After I leave this world,
If someone should ask for me,
Tell them I have gone to
The Pure Land,
The Pure Land
Of my dear Amida Buddha.

Naki ato ni
Karu wo tadunuru hito araba
Mida no
Jodo ni itta to kotae yo

Source: Ishida Hōyū, Myōkōnin O-Karu, and her poems of shinjin, IABC, Kyoto, 1991, p. 33 & II-38.

な
き
あ
と
に
か
る
を
た
だ
ぬ
る
人
あ
ら
ば
弥
陀
の
浄
土
に
行
っ
た
と
こ
た
え
よ

Beste vrienden in de Dharma

In naam van de familie en van onze sangha, danken wij u voor de vele blijken van deelneming bij het heengaan naar het Reine Land van onze stichter en goede vriend

Rev. Shitoku Adriaan Peel.

Op **zondag 8 november 2009** konden we hem herdenken tijdens de **49ste dag Memoriaaldienst.**

Dank zij zijn pionierswerk sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw heeft de Leer van de Boeddha in België een steeds meer zichtbare plaats gekregen. Vooral toen hij meer dan 30 jaar geleden het Centrum voor Shin-Boeddhisme oprichtte. Onze sangha voelt er zich in jikōji, de Tempel van het Licht van Mededogen, helemaal thuis.

Nu is het aan ons om zijn levenswerk verder te zetten...

平成二十一年九月二十八日授

横超院釋至徳

アドリアン
ペール

Ingō - 院号 - **Eretitel**

We hebben de eer u mee te delen dat onze hoofdtempel, Ryūkokū-zan Hongwanji (van de Nishi Hongwanji school in Kyōto) Shitoku Adriaan Peel de eretitel heeft toegekend van

Ōchō-in (横超院) of
Dwarse sprong.

Shitoku tijdens de tweede European Shin Conference, Scheibbs 1982

Hyōbyaku - 表白 - Mededeling

*bij de 49ste Gedenktag ter nagedachtenis
van Rev. Ōchō-in (Shitoku) Adriaan Peel*

Wanneer ik op het verleden terugblik, stel ik vast dat *Amida Boeddha* – om ons allen met onze passies en begoochelingen tot de Uiteindelijke Verlichting te brengen – de Voortijdelijke Geloofte vervuld heeft, dat *Shakyamuni Boeddha* – om ons de ware reden van zijn aanwezigheid hier op aarde aan te tonen – Amida's Voortijdelijke Geloofte verkondigd heeft, dat de *Zeven Patriarchen* van de Jodo-Shinshu de Ware Leer van Shakyamuni Boeddha verklaard hebben, en dat onze Stichter *Shinran Shonin* ons in zijn hoofdwerk *Kyogyoshinsho* de werkzaamheid van Amida's Geloofte-Kracht uiteengezet heeft.

Wat een geluk dat ik – als mens geboren – door Shinran Shonin onderwezen en geleid werd zodat ik deze Ware Leer heb kunnen aanhoren en aldus kon omvat worden door Amida's Grote Mededogen.

Waarlijk, ik weet niet op welke wijze ik mijn dankbaarheid voor Amida Boeddha's werkzaamheid kan uitdrukken. En evenmin vind ik woorden om mijn dank voor mijn meesters uit te spreken. De enige manier die mij overblijft is een leven van dankbaarheid te leven in deze wereld, en in de toekomst het Grote Nirvana te verwezenlijken om dank zij Amida's Geloofte-Kracht in het Reine Land geboren te worden.

Vandaag, 8 november 2009, ter gelegenheid van de gedachtenis van de heengegane

Ōchō-in Shaku (Shitoku) Adriaan Peel

zijn wij hier in Jikōji verzameld voor het altaar van Amida Boeddha om een sutra te zingen, daarbij denkend aan onze overleden vriend, maar tevens om uiting te geven aan onze dankbaarheid voor Amida Boeddha's Grote Mededogen.

Dit was mijn mededeling. Gassho.

Naar: Shitoku A. Peel bij de herdenking van zijn vriend Jack Austin.

Lofreden voor overledene

In deze Ekō vindt u enkele van de vele berichten die we van zijn vrienden ontvingen. Het volledige bundeltje ligt ter inzage in jikōji...

49 days ago, our friend Mr. Adrian Peel has passed away. At this occasion, we would like to send this letter from Hongwanji-ha, with our heartfelt condolences for his death.

He followed the Jodo Shinshu teachings really well, and spread them in Belgium by continuously working very hard. We owe him lots of support and thanks. Therefore, please accept this oshoko (incense).

This moment must be very sad for the bereaved family of Adrian Peel. But we have to realize and reflect deeply: life is impermanent! We have to continue our nembutsu practice & spread Pure Land Buddhism all over the world.

After all, we and all members of the Hongwanji hope that you can continue his work by further spreading the dharma.

Thank you.

Rev. Tachibana Masanobo, Governor General, Nishi-Hongwanji-ha

弔慰状

本願寺

今般下ドリアンペール殿
 遠逝を致され 衷心哀悼に
 堪はずは門の法縁また如何
 はのりかと推察申し上げます
 は生前には法義相統の上り
 宗門の護持發展のため多大の
 は尽力を致さ まことに感謝
 に堪えません
 ついで白蓮に香一函を供養す
 謹んで敬弔の誠を表します
 なおは遠族のみならずには
 このたびのみなしみを機縁と致
 され人世無常のことわりを深
 くありわい いよいよ念仏相統の
 わくく人界衆生の所益を全う
 せられますよう切に念願するも次
 弟であります

平成三年
 二〇一九年九月三日

浄土真宗本願寺派
 総長 楠 正信

法蓮族 山中

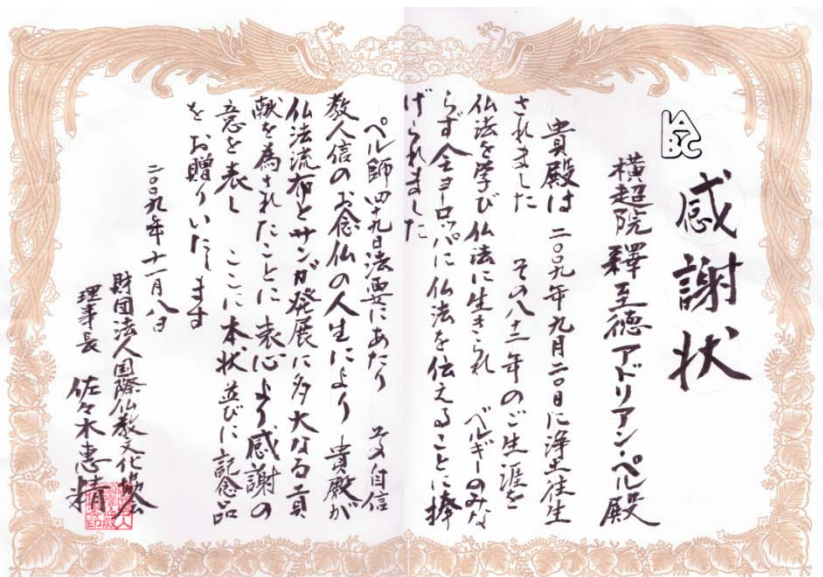

IABC - Letter of Appreciation

Reverend Adriaan Peel, Ōchō-in Shaku Shitoku, who passed away to the Pure Land on September 20th, 2009, had devoted his whole life to Buddhism, especially to Jodo Shinshu. He sincerely studied Buddhism, walking the life of Shinjin awareness, and promoted the teaching not only in Belgium but also in many other countries in Europe.

On behalf of the International Association of Buddhist Culture, at the forty-ninth day memorial service, here I would like to send this message and a small commemorative gift to truly praise his great work for Buddhism and express our deep gratitude.

Rev. Esho Sasaki, Chairperson of Directors, IABC

On behalf of Hongwanji, we would like to express our condolences over the passing of Rev. Dr. Shitoku Adriaan Peel who made a great contribution to the development of the European Shin Buddhist Sangha.

His appreciation of the teaching of true entrusting to Amida's Great Compassion was so sincere and deep that many people were moved to accept the true significance of the teaching revealed by our founder Shinran Shonin.

May his sincerity and enthusiasm always be with us in the form of the working of Amida Buddha's everlasting great compassion. In gassho.

*Rev. Sammi Kiribayashi, Supervisor, International Department,
Jodo Shinshu Hongwanji-ha*

It is with deep sorrow that we have heard of Rev. Peel's sudden passing. We send our sincerest sympathy to you.

May the infinite compassion of Amida Buddha comfort you during this time of loss.

Bishop Giko Sonoki, Governor, Jodo Shinshu Hongwanji-ha

Namo Amida Butsu

Wat een gul gebaar
In je hart vind je de juiste snaar
'k Heb daar ontdekt, een nieuwe bron
De liefde - de vreugdezoon
Namo Amida Butsu, een onverwachte zegen
Op mijn nieuw betreden wegen.
O! Ziet hoe mooi het voor ons ligt,
Dat reine land met gans zijn vergezicht
Vol groene hoop, en jeugdig leven
Dat Shinran ons heeft gegeven.

Jeanne Beyers

*Shitoku in zijn tuin in
Poederlee bij de Eerste
European Shin
Conference, Antwerpen
1980.*

De ochtenddauw
Vervliegt
En is er dan niet meer.
En wie in deze wereld
Zou er dan blijven?

Ikkyu Doka

Mijn dankbaarheid voor de onschatbare rijkdom die ik heb ontvangen door Shitoku, zou ik willen uitdrukken aan de hand van enkele kleine fragmenten uit de ontelbare teksten, die hem zeer dierbaar waren, en die hij ons, zijn leerlingen, met zijn warm enthousiasme heeft meegegeven.

In de beschrijving van de eredienst waarbij hij geordineerd werd in de grote tempel in Kyoto, roept Shitoku het beeld op van de serene rust en heilige stilte in die prachtige tempel, waarbij plots dit heilige moment verscheurd wordt door het gehuil van een loeiende sirene op straat... Dit gebeuren voert hem onmiddellijk naar de werkelijkheid, buiten, in de wereld:

‘Want dit is het ware beeld van Jodo Shinshu: geen zalvend verlangen naar verlichting in de zaligmakende eenzaamheid van het afgelegen klooster, maar net zoals dat door merg en been snijdende gehuil in de tempelhal, zo is de Jodo Shinshu gevestigd, temidden van het stadsrumoer, in de draaikolk van ‘elckerlick’s’ dagelijks leven, met alle vreugdes, met alle smarten. Neen: Jodo Shinshu is beslist geen lering voor bezadigde, dromerig-zwevende mensen.’ (*De Naam is Namu Amida Butsu.*)

Shitoku had een voorliefde voor het Zen-verhaal van het ‘Zoeken naar de Os’, waarbij hij vooral de nadruk legde op het laatste plaatje: nadat het hele gebeuren zich heeft afgespeeld, blijft de man niet in gelukzaligheid zitten, maar gaat hij terug naar de markt!

Helemaal in dezelfde sfeer waren Shitoku’s geliefkoosde teksten van Shinran, zoals ondermeer die uit Tannisho.

‘Elk van u heeft vele streken doorreisid en vele grenzen overschreden op gevaar van uw lijf en leven zijt ge hierheen gekomen om mij te zien. Uw enig doel was iets méér te weten te komen over het pad dat leidt naar de Geboorte in het Land van Vreugde.

Nochtans zou het een grove vergissing zijn als ge in uw verbeelding van mij zoudt verwachten dat ik een andere weg zou kennen dan die van de nembutsu! Hadt gij u soms voorgesteld dat ik zo beslagen ben in de diverse schrifturen?

Moest het dat zijn wat ge zoekt, ga dan naar de zuidelijke hoofdstad Nara of de zuidelijke berg Hiei. Daar wonen talrijke eerbiedwaardige geleerden: het zijn die mensen die ge moet opzoeken om hun vragen te stellen over essentiële zaken in verband met de Geboorte in het Reine Land.

Wat mij, Shinran, betreft, ik heb u niets uitzonderlijks te melden. Ik kan enkel herhalen wat ikzelf in volle vertrouwen heb aanvaard van een waardevol mens: ‘Zeg enkel de nembutsu, en word aldus door Amida gered.’

En even graag haalde Shitoku de tekst aan:

‘Maar of het inderdaad werkelijk zo is dat de nembutsu de impuls is waardoor ik zal geboren worden in het Reine Land, of het daarentegen juist datgene is waardoor ik in de hel zal gestort worden, daarover weet ik niets met zekerheid.’ (*Tannisho II*)

Shitoku behield graag het zicht op de hel: ‘Hoewel ik de nembutsu reciteer springt en danst mijn hart niet van vreugde. Bovendien denk ik er helemaal niet aan zo vlug mogelijk naar het Reine Land te gaan.’ (*Tannisho IX*)

Net zoals Vimalakirti geprikkeld uitroept: ‘Uit de wereld treden betekent niet dat men zich de haren moet afsnijden, het komt er niet op aan het gele kled te dragen, maar bij alle wezens die gedachten te ontcrachten die beladen zijn met begeerte, haat en verdwazing... Het doel is niet te gaan mediteren in de eenzaamheid van het woud, maar wel in de wervelstorm van deze lijdenswereld te blijven en daar wijsheid en heilzame middelen te ontwikkelen om wezens tot bevrijding te brengen.’ (*Vimalakirti Nirdesa sutra*)

Zijn plaats in de samenleving van deze samsara-wereld zag Shitoku even radicaal als Shinran het uitdrukt in volgende woorden:

‘Weet dat ik, Shinran, voor het zielsheil van mijn vader en moeder niet éénmaal de nembutsu gezegd heb, zelfs niet uit kinderlijke piëteit. Reden hiervan is dat alle wezens mijn ouders of broers of zusters zijn, onder welke levens- of bestaansvorm ze zich ook voordoen.’ (*Tannisho V*)

‘Sesshu Fusha’, omvat-zijn-om-nooit-meer-losgelaten-te-worden, was de uitdrukking van zijn grote vertrouwen in Ander Kracht.

‘Wanneer iemand zich toevertrouwt aan de Geloofte die omvat en nooit meer loslaat, dan kan gelijk wat onverwachts gebeuren en hij kan om het even welk kwaad aanrichten, of hij kan zelfs sterven zonder de nembutsu nog te kunnen zeggen, zelfs dan zal hij nog terstond de Geboorte verwezenlijken.’ (*Tannisho XIV*)

‘Shinran stelde zichzelf voor als een voorbeeld van een dwaas wezen – de bombu – om ons te laten begrijpen in welke verwarring wij leven: wij kennen nog altijd de afgrond van karmisch kwaad in onszelf niet en nog veel minder de grootsheid van de weldadigheid van de Tathagata.’ (*Tannisho XVIII*)

Het besef van de eigen dwaasheid en onmacht om op eigen kracht verlichting te verwezenlijken, als eerste stap op weg naar een houding van mededogen voor de andere mens, was dat niet de boodschap?

‘Vriend, het is niet in het oerwoud dat bloemen zoals de nymfea, de rode lotus en de waterlelie open bloeien: het is in de modder, en in de moerassen dat deze bloemen ontspringen.

Het is bij wezens die besmeurd zijn met modder en zand van de passies dat de leer van de Boeddha ontstaat. Het is niet in de ruimte dat het zaad ontkiemt; maar als het in de aarde gezaaid wordt, dan groeit het pas.’ (*Vimalakirti Nirdesa sutra*)

Shitoku had een grote voorliefde voor de figuur van de bodhisattva, zoals hij beschreven wordt in de Vimalakirti, de bodhisattva die ‘de omweg volgt’:

‘De bodhisattva volgt de weg van de gierigaard, maar maakt zich geen zorgen om zijn lichaam of zijn bezittingen: hij laat zijn innerlijke en uitwendige goederen voor wat ze zijn. Hij gaat de weg van de kwaadwilligheid, van de afkeer en de walging, maar zijn geest is vrij van kwaadaardigheid, en vindt juist houvast in welwillendheid. Hij slentert voort langs de weg van luiheid, maar hij staat open voor daadkracht, en spant zich in de wortels van het goede te gaan opzoeken. Hij volgt de weg van de verstrooiing en de versplintering, maar hij blijft rustig, op

een natuurlijke wijze op zichzelf geconcentreerd, onwrikbaar... Hij volgt de weg van de valse waarheden, maar hij heeft zelf de vervolmaking van de wijsheid verwezenlijkt; hij volgt de weg van de hypocrisie en de opschepperij, maar zelf munt hij uit in nadenken en beschouwen, en hij zoekt heilzame hulpmiddelen. Hij kan de weg van de hoogmoed onderrichten, maar hij is voor de hele wereld een brug en een doorgang. Hij volgt de weg van de passies, maar hij is zonder bevlekking. Hij volgt de weg van de vergissing, de illusies, maar hij behoudt altijd de helderziendheid van de wijsheid.' (*Vimalakirti Nirdeśa sūtra*)

Zou men over Shitoku kunnen spreken en voorbijgaan aan zijn alter ego, geen boeddhistische wijze, maar de taoïstische Chuang-Tzu. Shitoku hield ervan in de spiegel te kijken die deze dartele wijze hem voorhield: hij voelde zich er zeer nauw aan verwant. Hij hield van hem als van een vriend, die met bijtende spot en schaterlach alle zwaarwichtigheid omvergooit en in een klein anekdotisch verhaal zijn ego doorprikt:

‘Eens droomde ik, Chuang-Tzu, dat ik een vlinder was, heen en weer fladderend, in alles een vlinder. Ik was me enkel bewust van mijn vlinderemoties en wist niets af van mijn mens-zijn. Daarop ontwaakte ik, en daar lag ik, weer mezelf. Nu weet ik echter niet meer of ik een mens was die droomde een vlinder te zijn, ofwel een vlinder die droomt dat hij een mens is.’ (*Chuang-Tzu, Uittreksels, Vertaling Shitoku*)

En als laatste, een beeld, om deze korte vogelvlucht te beëindigen: “Toen Meester Chuang op sterven lag en zijn leerlingen de wens uitspraken hem een prachtige begrafenis te geven, zei hij: ‘Hemel en aarde worden mijn graf en mijn zerk, zon en maan zullen mijn lijksieraden zijn, en alle schepselen der aarde zullen mij naar het graf begeleiden. Zijn dan niet alle benodigdheden voor de begrafenis bij de hand?’

De dichter, die hij was, spreekt in de woorden van Ryokan:

Wat zal er overblijven als mijn erfenis?
Bloemen in de lente,
De koekoek in de zomer,
En de karmijnrode bladeren
Van de herfst.

In dankbaarheid, *Katrien Haemers*

Shitoku heeft in het leven van heel wat mensen grote indruk nagelaten. Men hield van hem of men hield niet van hem, maar niemand kon onverschillig blijven voor deze indrukwekkende persoonlijkheid.

Hij was een echte leraar voor velen van ons. Hij was een zeer geïnteresseerde mens, en zoals de Boeddha adviseerde, onderzocht hij alles wat onderzocht kon worden. Ook zijn eigen innerlijke reacties en gedragingen.

Jaren geleden viel hij op een avond op de vloer van zijn badkamer, en bleef daar liggen tot een stuk in de dag. Het was hem niet mogelijk nog op te staan, maar de eenzaamheid en hulpeloosheid zouden hem niet tot wanhoop leiden, maar eerder naar een nieuwsgierig uitkijken 'naar wat zou komen'. Zo verwoordde hij het: 'ik was benieuwd naar wat zou komen'.

*Shitoku tussen zijn
toehoorders (Hawai).*

Deze karaktersterkte en gedrevenheid toonde hij ook in de verzorgingsinstelling waar hij na zijn verpleging in het ziekenhuis verbleef. Hij zonderde zich niet af in verheven eenzaamheid, maar

zocht het gezelschap van de medebewoners. Ook al waren die mensen niet op de hoogte van Shitoku's interesses, ook al deelden ze niet zijn beleving en spiritualiteit, ook al hadden ze een heel andere achtergrond, toch beschouwde hij die mensen daar als zijn huisgenoten, en stond klaar voor hen... Hij toonde de leer in de meest banale voorvallen: buiten het raam, op het veld krasten enkele kraaien een ruzie uit: voor Shitoku een gelegenheid om de eerste edele waarheid van de Boeddha aan te wijzen: ook de kraaien lijden...

Shitoku, vanaf nu krijgt de Anderkrachtnembutsu een andere lading... Dank u voor alle lessen die wij van u mochten ontvangen.

Martine Strubbe

To all present at the funeral service of Rev. Peel.

It is one of the saddest things in my life to express condolences to the late Rev. Shitoku Adrian Peel.

Adrian, you used to stay with us when you came to London for Shin Conferences or otherwise. We talked a lot until late in the evening and you enjoyed the food which my wife prepared.

From the first time we met, you expressed a desire to establish a Shin temple. At first, I thought you were dreaming. Your desire, however, became stronger and stronger. So I conveyed your serious desire to Hongwanji. The then Monshu Kosho Ohtani was eager to realize your wishes. The Monshu was enthusiastic about this and proposed the name of the temple, "Metta" (compassion), thinking that a Western name would be more readily accepted by the Europeans. Surprisingly, when I told you this, you were not happy. You wanted a Japanese name. So, after consultation with Hongwanji, we decided to use the name "Jikoji" (Light of Compassion).

The inauguration ceremony took place on 6th May, 1979, with the presence of the late Rev. Prof. Kakue Miyaji and others from Japan. I had the honor of attending this memorable ceremony. The first major function of the Jikoji took place the following year, when the first European Shin Conference was held for three days at the Jikoji in the presence of the late Monshu Kosho Ohtani.

Meanwhile, you came to Japan in the autumn of 1979 and received tokudo in Kyoto. I was with you for a few days in my home and in Nara. When my father, Zuiken, invited you to give a Dharma talk, you impressed the audience with a wonderful talk. After your talk, a man asked you what was splendid about the teaching of Shin. You replied, "Shin teaching is above good and evil. Amida saves evil as well as good people."

Dear Adrian, your expertise in English, French and German, to say nothing of deep and extensive knowledge of Buddhism and other religions, brought each European Shin Conference a successful conclusion. Your Dharma work during your earthly life is worthy of our great admiration and gratitude. You may be sure, however, that your Dharma work will not finish with your death. It has already been succeeded by capable persons. They will in turn spread Amida's Dharma to many others.

Adrian, you may have observed this from the Pure Land. Or you may have been already reborn in this world to spread the Dharma to those who have not yet been blessed with it.

It will not be long before I join you. Gassho,
Zuio Hisao Inagaki, Japan

This is my vow:
Whatever is said or done
I'll trust in Amida.

Shinran says:
It's only from the Pure Land
We can help somebody else.

But I humbly suggest
That's only from there
I too can be helped.

Three seventeners for Shitoku, on his 49th day
(Not forgetting Alena.) *Marcus Cumberlege*

dus	k
o	ne
l	eaf
dr	ifts
do	wn
the	split
oa	k tree

scheme	r
e	en
b	lad
dw	arrelt
doo	r
de	gesple
ten	eik

Dustin Neal - 26/10/2006 - tinywords.com

a dinner bell
rings & rings...
evening snow

Ed Markowski - 11/02/2008 - tinywords.com

Foto's van onze overleden vrienden

*Voortaan hangen er in onze tempel
acht foto's van onze overleden vrienden:*

Rev. Zuiken Inagaki ✽ 13/01/1980

Luc Lammens ✽ 24/11/1989

Daniëlle Girardin ✽ 07/02/1993

Marcel Vermeir ✽ 12/10/1997

Rev. Kakue Miyaji ✽ 04/01/2002

Zenmonsama Kosho Ohtani & Lady ✽ 14/06/2002

Alena Wenes ✽ 29/06/2009

Rev. Ōchō-in (Shitoku) Adriaan Peel ✽ 20/09/2009

Hakkotsu no ofumi - 白骨の御文 - **Witte Asse**

Wanneer we zorgvuldig het vergankelijke aspect van de menselijke wezens overwegen, - dat onbestendig is, - zoals een illusie in zijn begin, in zijn midden en in zijn einde – en dat wat onbestendig is, dat is onze levensverwachting in deze wereld. Zo hebben we nooit gehoord van iemand die dit menselijke lichaam 10 000 jaar lang zou behouden hebben.

Onze levenstijd gaat razendsnel voorbij en wie van ons bereikt de leeftijd van 100 jaar? Ik ben het of jij bent het die eerst zal gaan, - maar we weten niet of dit vandaag of morgen zal zijn. Het leven is broos, - zoals de dauwdruppels rond de voet van planten, of zoals de druppeltjes aan het uiteinde van de bladeren. Daardoor zijn we zoals we zijn: 's ochtends stralend van leven, en 's avonds nog slechts wat witte asse.

Nauwelijks worden we aangesproken door de wind van de onbestendigheid, of onze ogen sluiten al. Wanneer die laatste adem ons ontglipt, verandert de uitstraling van gezondheid tot ijdelheid en de levenstrilling verlaat ons. Dan komen onze familieleden en vrienden bij elkaar en ze hebben goed treuren en jammeren, - dat verandert niets aan de toestand.

In het onvermogen de dingen te laten voor wat ze zijn, begeleiden ze ons lichaam naar het crematieveld, - waar het verdwijnt als een rookkolom midden in de nacht, - en niets dan wat witte asse blijft over. Zeggen dat onze situatie jammerlijk is, - dat is slechts een ijdel beginwoord.

Daarom: vermits de vergankelijkheid van de menselijke wezens eigen is aan deze wereld, waar zowel oud als jong onbestendig zijn, - zouden wij allen ons moeten spoeden om in ons gemoed het grote belang te vestigen van het komende leven in een bestendige wereld - en de Nembutsu uitspreken in diep en onbegrensd vertrouwen in het Oneindige Boeddhachap, Amida Buddha.

Met hoogachting.

Rennyō Shōnin (Brieven V:16), Ekō 5, maart 1979

Mijn stervensuur

Mocht ik komen te sterven
dan wil ik volledig opgaan
in de ogen van mijn Grote
Geliefde

in het volste vertrouwen
dat wat komt
niet de Grote Duisternis is
maar
het Uitspattende Grote
Licht

waarbij ik de ankers
van Lichaam en Geest
voorgoed achter me laat
en bodemloos diep vallend
me vol vertrouwen overgevend
aan mijn Oerbron
die mij roept
om mijn Pad elders verder te
zetten

en mocht ik ondanks dit alles
in mijn stervensuur
doodsangsten uitstaan
schreeuwend, vloekend
van me afschoppend
in afgrijzen de Grote
Duisternis inglijden

dan hoop ik dat dit sterven
een uitnodiging wordt
voor alle anderen
om reeds in dit leven
vrede te vinden
in de Grote Dood

*Rogel Dias bij een van zijn werken
tentoongesteld tijdens onze Open Deur
01-10/05/2009*

Kisamboge - Over het Toevlucht Nemen tot de Drie Juwelen

Kisamboge is een gedicht dat bij een Jodo Shinshu begrafenisdienst wordt voorgelezen bij het wegbrengen van de doodskist of de asse. De ceremonie is bedoeld als een laatste eerbetoon van de overledene aan Boeddha, een natuurlijke uitdrukking van de drievoudige toevlucht – op zichzelf een symbool dat aangeeft dat je jezelf boeddhist noemt. Kisamboge is in de zevende eeuw samengesteld door Shan-tao (Zendō Daishi), de vijfde patriarch van de Jodo Shinshu, die een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot onze school.

We weten weinig van Zendo's eerste jaren en zijn vroege opleiding die plaats had in de gouden jaren van het Chinese boeddhisme van de Tang dynastie. Hij trad op jeugdige leeftijd toe tot de Boeddhistische gemeenschap en bewandelde blijkbaar verscheidene paden vooraleer te belanden bij de Reine Land leer nadat hij getroffen was door een afbeelding van Amida Boeddha's werk. Hij was erg succesvol in het verspreiden van de Reine Land leer bij monniken en bij leken.

Hij schreef het Amida Sutra over, verspreidde duizenden kopies en schilderde *Reine Land tekeningen* om zijn lering te illustreren. Hij was bekend om zijn disciplinair gedrag, en hij leidde een nomadisch bestaan terwijl hij boeddhistische monumenten repareerde – waar hij ook arriveerde tijdens zijn reizen.

Zendō Daishi liet ons veel werken na omtrent liturgie alsook omtrent meditatieve praktijken. Zonder twijfel is zijn belangrijkste en meest originele bijdrage zijn *Commentaar op het Meditatie Sutra*, een tekst die begint met een gedicht, *Over het Toevlucht Nemen tot de Drie Juwelen*. Het bevat drie onderdelen:

a. Vermaning

De eerste drie strofes bevatten een vermaning – daardoor wordt dit gedicht ook vaak *Een Vermaning* (Kanshoge) genoemd.

b. Toevlucht Nemen tot de Boeddha, de Dharma en de Sangha

De strofes drie tot elf maken het hoofddeel uit van het gedicht, ze zijn gewijd aan het nemen van de toevlucht tot de Drie Juwelen, vanuit Mahayana perspectief.

c. Toewijding

De eindstrofes twaalf tot veertien bevatten een toewijding aan de overdracht van verdiensten.

1. Alle boeddhisten, zowel monniken als leken, zowel de huidige als de toekomstige, zouden in zich het gemoed ter verlichting moeten wekken. Het is extreem moeilijk aan de kringloop van leven en dood te ontsnappen, En het is moeilijk de Boeddha Dharma te ontdekken.
2. Samen zouden we de diamantharde overtuiging moeten ontwikkelen En een sprong maken over de vier woelige rivieren ¹;
Neem toevlucht tot en eer Amida met gevouwen handen en spreek de wens uit in Amida's Land geboren te worden.
3. O Wereld-geëerde, met eensgericht gemoed neem ik toevlucht tot de oceaan van de Ware Zoheid,
De Dharma Natuur, de Beloonde en de Getransformeerde Boeddha's in de tien richtingen ²,
4. Alsook tot ieder van de Bodhisattva's, die begeleid worden door ontelbare volgelingen;
Ik eer de bodhisattva's die lichamen van glorie hebben of getransformeerde lichamen,
Die van de tien stadia en drie scherpzinnigheden ³,
5. Zowel diegenen die het eindpunt van hun praktijk hebben bereikt, als diegenen die dat niet hebben,
Zowel diegenen die wijsheid en praktijk hebben vervolmaakt, als diegenen die dat niet hebben,
Zowel diegenen die de passies hebben vernietigd, als diegenen die dat niet hebben,
Zowel diegenen die hun resterende gebreken hebben uitgeput, als diegenen die dat niet hebben,
6. Zowel diegenen die nog steeds inspanningen vragen, als diegenen die dat niet doen,
Zowel diegenen die volmaakte wijsheid hebben gerealiseerd, als diegenen die dat niet hebben,
De tot in de hoogste graad Verlichten en de op gelijke voet Verlichten,
Alsook diegenen die een diamanthard gemoed ⁴ hebben bereikt.
7. En kom in een gedachtemoment overeen met de Ware Zoheid,
En heb de verwezenlijking van het Nirvana gerealiseerd.
Laat ons toevlucht nemen tot al de Geëerden
Die de drie vormen van Boeddhalichamen ⁵ hebben.

8. We trachten naar uw verheven bescherming voorzien van ongestoorde bovennatuurlijke krachten;
Neem ons alstublieft op in uw omarming.
We nemen allen toevlucht tot de wijzen van de Drie Voertuigen⁶ die het Grote Mededogen van de Boeddha leerden
9. En die voor altijd in de staat van niet-terugkeren verblijven.
We trachten naar hun talenten en krachten die het ons mogelijk maken de Boeddha's in ieder gedachtemoment te kunnen zien.
10. Na sinds lang vervlogen tijden in Samsara geploeterd te hebben,
Hebben wij onwetende wezens de Vervallen Leer ontmoet, nagelaten door Shakyamuni Boeddha,
11. En zijn we de Oorspronkelijke Geloofte van Amida tegengekomen,
De hoofdingang tot het Land van het Allerhoogste Geluk.
Door overdracht daar naartoe, van de verdiensten uit meditatieve en niet-meditatieve goede daden, wens ik snel het lichaam van niet-geboorte te bereiken.
12. Gebaseerd op de leer van het Ene Voertuig tot snelle emancipatie
Die we in de Bodhisattva-Pitaka lezen,
Stelde ik een gedicht samen over de drie toevluchten in overeenstemming met het Boeddha gemoed.
13. Mogen Boeddha's in de tien richtingen, talrijk als de zandkorrels in de Ganges,
Op mij neerkijken met hun zes bovennatuurlijke krachten!⁷
Ik zal de poort naar het Reine Land wijd open zetten in overeenstemming van de leer van de twee Boeddha's: Amida en Shakyamuni.
14. Ik leg de gelofte af de verdiensten van het schrijven van dit werk,
Gelijklijk te spreiden over alle wezens,
Zodat we allen in ons het gemoed ter verlichting mogen wekken,
En daardoor samen geboren worden in het Land van Vrede en Geluk!

Met dank aan Hisao Inagaki voor de teksten beschikbaar gesteld in boekvorm en op zijn website <http://www.horai.eu>

---

¹ vier woelige rivieren: geboren worden, ouder worden, ziek worden en sterven.

² Trikaya (3 soorten belichaming van een boeddha of gelaagdheden in ervaring van wijsheid en mededogen):

nirmana-kaya (in tijd & ruimte: fysiek lichaam, historische Boeddha Gautama),

sambhogha-kaya (in dagelijkse meditatie: beloofde Boeddha: lichaam na afleggen van

Bodhisattva-geloften, vb: Amida, Manjushri) en dharma-kaya (niet in woorden uit te drukken: lichaam van de leer, de Ware Zotheid, leegheid, beschikbaarheid).

³ drie scherpzinnigheden: de vijfvoudige meditatie om onheilzame gedachten te stoppen, de viervoudige mindfulness objecten (lichaam, gevoelens, bewustzijn, fenomenen) in hun geheel toegepast of op ieder afzonderlijk.

Bronnen: <http://path.homestead.com/fourmindfulness.html> &

http://en.bwlh.org/fileadmin/shenghui_upload/bwlh/doc/perfect_realization_by_mindfulness_of_buddha_1.pdf]

⁴ diamanthard gemoed (Adamantine Mind)

⁵ zie eindnoot 2: Trikaya

⁶ Triyana (drie voertuigen): “het voertuig van de toehoorder, monnik (‘śravaka-yana’), het voertuig van ‘hij die alleen gaat’ (‘pratyeka buddha-yana’) en het ‘bodhisattva-yana’. De Leer van het ene voertuig stelt dat de Leer van de drie voertuigen als middel wordt opgevoerd, om aan de verscheidene soorten mensen tegemoet te komen, maar dat in werkelijkheid er maar één Leer is. Zodoende kunnen alle mensen naar het boeddhaschap streven.” *Bron:* <http://www.jikoji.com/eko/eko-091-100/eko09606.asp>

⁷ zes bovennatuurlijke krachten: helderziendheid, helderhorendheid, gedachten lezen, vorige levens herinneren, vliegen, en de kracht waanideeën te stoppen.

Source: <http://thesmallkitchen.wordpress.com/2009/01/19/the-six-supernatural-powers/>

南無阿彌陀佛 **Nieuws uit de Sangha**

* De belangrijkste gebeurtenis die onze sangha tijdens het afgelopen kwartaal diep heeft getroffen, is natuurlijk dat onze stichter en goede vriend **Shitoku** op zondag 20 september 2009 **naar het Reine Land** is overgestoken. Daarom wijden we het grootste deel van deze Ekō als een eerbetoon aan Shitoku – of gebruiken we voortaan **Ōchō-in**...

* Bij dit nummer vind je een folder met onze **cursussen voor 2010**: weer een waaier aan onderwerpen die de moeite waard zijn. Tijdig inschrijven is de boodschap... als je beseft dat we in 2009 zes cursussen telden met meer dan 15 deelnemers. Tijdens de laatste cursus zaten we met wel 26 aandachtig Katriens lessen te volgen! Netwerken heeft dus blijkbaar effect: op deze manier kunnen we nog meer mensen begeleiden op hun pad... Het derde luik van onze *mission statement* die we bijna vijf jaar geleden formuleerden.

* Tijdens Jōdō-E/Bodhi Dag op 06/12/2009 namen Greta en Cyriel de Drievoudige Toevlucht (**kieshiki**). Welkom!

* De deelname aan de Dag van de Boeddha (06/09) en Berchem Bruist (12/09) behoren stilaan tot de jaarlijks terugkerende activiteiten: telkens weer kunnen we heel wat contacten leggen en/of onderhouden. Wordt Circa (18/10) een gelijkaardige gelegenheid?

* Wellicht gaat de eerstvolgende tokudo-opleiding voor niet-Japanners door in samenwerking met BCA (*Buddhist Churches of America*), en is het volledig doorlopen van hun *Correspondence Course* een vereiste. In verband met de 16de European Shin Conference hebben we na de 49ste Dag memoriaaldienst besloten in 2010 geen ESC te organiseren.

* In het rooster voor het eerstvolgende kwartaal vinden we twee belangrijke activiteiten: met name op zondag 27/12 Joya-E en op zondag 14/02 Nehan-e, gevolgd door onze Algemene Vergadering.

* Op zondag **14/02/2010** hebben we om 13.30 u. de **Algemene Vergadering** van ons Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw. Hopelijk kunnen we dan onze nieuwe statuten goedkeuren: de huidige leden ontvangen binnenkort een exemplaatje op papier. Ben je nog geen lid en heb je interesse om voortaan ook *stemgerechtigd* deel te nemen? Stuur je ons een berichtje, en je ontvangt ook een kopietje van de nieuwe statuten, en een uitnodiging voor de vergadering. We ontvangen natuurlijk graag vragen en opmerkingen tijdig, zodat we daar tijdens de A.V. kunnen mee rekening houden.

* Onze aanvraag voor een **Onderhoudspremie** 2009 (via Monumentenzorg) is goedgekeurd: het gaat om een globale investering van iets **meer dan € 7 000,00!** (Ja, je leest het goed: zeventuizend euro!), met name de volgende **dringende herstellingswerken** door een aannemer uit te voeren:

- herstellen van riolering achteraan
- vervangen verluchttingsroosters in vleugel [3]
- herstellen van blauwe steen boven ingang
- herstellen van roestende verankering
- herstellen van schouw achter
- glazen koepel dichten.

Het volledige dossiertje ligt ter inzage in onze tempel. We verwachten dat de aannemer in het voorjaar 2010 met de werken kan starten.

Kalm en evenwichtig:

Laat ons ontwaken tot ons ware Zelf,
Mensen worden, vol mededogen,

Onze gaven ten volle ontplooiën,
Ieder volgens de eigen roeping leven,

Ons bewust worden van de doodsstrijd,
persoonlijk en maatschappelijk,
En de bron ervan onderkennen,

De juiste richting ontdekken,
Waarin de geschiedenis zou moeten voortgaan,
En elkaar de hand reiken,
Zonder onderscheid naar man- of vrouw- zijn,
Zonder onderscheid naar ras, natie of klasse.

Laat ons met mededogen de gelofte afleggen
Het diepe verlangen van de mensheid
Naar bevrijding van haar ware Zelf
Werkelijkheid te doen worden

En een wereld bouwen waarin iedereen
Waarachtig en in heelheid kan leven

Hisamatsu Sin'ichi

<i>dus</i>	<i>k</i>
<i>o</i>	<i>ne</i>
<i>l</i>	<i>eaf</i>
<i>dr</i>	<i>ifts</i>
<i>do</i>	<i>wn</i>
<i>the</i>	<i>split</i>
<i>oa</i>	<i>k tree</i>

<i>scheme</i>	<i>r</i>
<i>e</i>	<i>en</i>
<i>b</i>	<i>lad</i>
<i>dw</i>	<i>arrelt</i>
<i>doo</i>	<i>r</i>
<i>de</i>	<i>gesple</i>
<i>ten</i>	<i>eik</i>

Dustin Neal - 26/10/2006 - tinywords.com

*Tijdens het straatfeest eind augustus bezochten een
aantal burens onze tempel.
Ons buurmeisje Camille bezorgde ons nadien
nog een tweede knappe tekening van haar boeddha...*

Rooster der bijeenkomsten – winter 2009-2010

2009

- di 08/12 19.30 u. Amidakyo
- za 12/12 10.00 u. *cursus* **Raadgevingen van de Boeddha in ons dagelijks leven - 2/2**
- di 15/12 19.30 u. Junirai
- di 22/12 19.30 u. Sambutsuge
- zo 27/12 10.00 u. **Joya-E** - Afscheid van het jaar - **Shoshinge**
- di 29/12 19.30 u. Juseige

2010

- di 05/01 19.30 u. Amidakyo
- di 12/01 19.30 u. Junirai
- di 19/01 19.30 u. Sambutsuge
- za 23/01 10.00 u. *cursus* **Introductie Boeddhisme - 1/4**
- di 26/01 19.30 u. Juseige
- za 30/01 10.00 u. *cursus* **Introductie Boeddhisme - 2/4**
- di 02/02 19.30 u. Amidakyo
- za 06/02 10.00 u. *cursus* **Introductie Boeddhisme - 3/4**
- di 09/02 19.30 u. Junirai
- za 13/02 10.00 u. *cursus* **Introductie Boeddhisme - 4/4**
- zo 14/02 10.00 u. **Nehan-E** - Gedachtenis van Boeddha Gautama's parinirvāna: intreden in het nirvāna - overlijden van Boeddha (15/02) - **Shoshinge**
- zo 14/02 12.00 u. hapje voor deelnemers
- zo 14/02 13.30 u. Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw (oprichting: 15/12/1983) **Algemene Vergadering - Nieuwe statuten & Jaarlijkse Statutaire Algemene Vergadering - werkjaar 33**
- di 16/02 19.30 u. Sambutsuge
- di 23/02 19.30 u. Juseige
- vr 26/02 10-20u. *deelname aan* **Koffiestop (Broederlijk Delen)** bij Colruyt, Herentalse baan 55, 2100 Deurne
- za 27/02 10.00 u. *cursus* **Inleiding Reine Land boeddhisme - 1/4**
- di 02/03 19.30 u. Amidakyo
- za 06/03 10.00 u. *cursus* **Inleiding Reine Land boeddhisme - 2/4**

Naast de wekelijkse diensten op dinsdagavond om 19.30 uur, ben je in principe eveneens iedere zaterdag welkom tussen 13 en 18 uur.

Tempel van het Licht van Mededogen
Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw

JIKŌJI
慈光寺

Pretoriastraat 68 - B-2600 Antwerpen (Belgium)
tel. +32 (0)475 62 78 36
www.jikoji.com ✻ info@jikoji.com

Werkten mee aan dit nummer

Camille Taeymans, Jeanne Beyers, Katrien
Haemers, Luc Van de Wal, Marcus Cumberlege,
Martine Strubbe, Rogel Dias, Zuido Hisao Inagaki
– en zoveel andere vrienden van Shitoku

Verantwoordelijk uitgever

Rev. Daijō Fons Martens
tel. +32 (0)475 62 78 36 ✻ info@jikoji.com

*Overname toegelaten mits bronvermelding en
bewijsexemplaar - ISSN 1370-0243*

Drukkerij Copymatic - 2600 Berchem

